

Werkvorm**Ik ben gedicht Hoofdrolspeler WOII****Overzicht van de les**

Doelen	➤ Leerlingen leren formuleren aan de hand van personen. ➤ Leerlingen kunnen informatie uit een tekstbronnen verwerken. ➤ Leerlingen leren wat het verband is tussen de grote personen en de Black Liberators
Activiteit	Leerlingen halen informatie uit de tekstbronnen van hoofdrolspelers WOII en schrijven hierover een gedicht.
Beginsituatie	➤ Leerlingen zijn bezig met het onderwerp de Tweede Wereldoorlog en behandelen nu de bevrijding van Nederland. ➤ Leerlingen zijn bezig met het onderwerp vrijheid en focussen zich op hoe Nederland en voornamelijk door wie Nederland bevrijdt is.
Tijdsduur	45 minuten (inclusief bespreken)
Voorbereiden	Zorg voor digitale devices in de klas of reserveer een computerlokaal.
Instructie	Wat: We gaan de tekstbronnen gebruiken om de informatie over de hoofdpersonen uit WOII te herhalen. Hoe: Je schrijft een gedicht hoe mensen zich voelen als zo'n groot en belangrijk persoon. Waarom: Om je in te kunnen leven in een ander persoon in het verleden.
Uitvoeren	1. Kies een persoon uit die je interessant lijkt. 2. Bestudeer de tekst van jouw persoon goed. 3. Vul het gedicht in volgens de instructie 'hoe maak ik een ik ben gedicht'. 4. Denk na wat je hebt geleerd van jouw gedicht.
Nabespreken	➤ Laat enkele leerlingen hun gedicht voordragen. ➤ Vraag aan leerlingen waarom ze voor een bepaald persoon hebben gekozen. ➤ Wat is nu het centrale thema van dit gedicht. ➤ Wat maakt het ene gedicht beter dan het andere gedicht.

Opdracht

In de vorige opdracht heb je nagedacht waar jij aan denkt bij het onderwerp *Tweede Wereldoorlog*. Wellicht heb je toen ook een naam van een belangrijk persoon opgeschreven. In deze opdracht komen allemaal belangrijke personen terug die verbonden zijn met het onderwerp Black Liberator. Voor ons is het moeilijk om ons zomaar in te beelden hoe het leven toen was. Met behulp van de onderstaande werkvorm 'ik ben gedicht' wordt dit toch mogelijk. Aan de hand van deze werkvorm schrijf je één gedicht over een belangrijk hoofdrolspeler waarin Black Liberators mag spelen. Hiermee oefen je antwoord formuleren en informatie te verwerken uit tekstbronnen wat van pas komt bij je een toets of eindexamen.

Hoe maak je een 'ik ben gedicht'?

Ik ben...

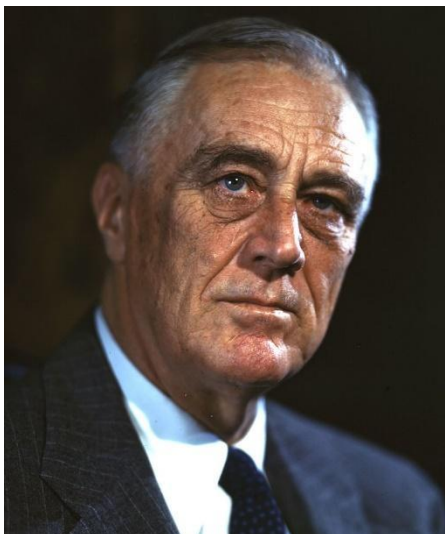
Ik ben	(naam of functie met twee specifieke kenmerken)
Ik wil	(een wens, verlangen)
Ik ga	(wat ben je van plan, ga je doen?)
Ik zie	(een denkbeeldig beeld van...)
Ik zeg	(waar je in geloof of wat je wilt zeggen)
Ik ben	(herhaling of herformulering van regel 1 of synoniem of vergelijking)
Ik ben	(herhaling of herformulering van regel 1 of synoniem of vergelijking)
Ik hoor	(een denkbeeldig geluid...)
Ik voel	(een gevoel over iets denkbeeldigs of concreets)
Ik probeer	(wat ben je van plan?)
Ik zal	(wat je gaat doen om je plan uit te voeren)
Ik ben	(herhaling of herformulering van regel 1 of synoniem of vergelijking)

PWS-ideeën

In deze opdracht zijn verschillende personen aan bod gekomen. Personen kunnen ideale onderwerpen zijn voor een PWS. Zeker als je verschillende personen met elkaar gaat vergelijken of gaat achterhalen wat hun rol was bij een historische gebeurtenis.

Zo kun je een PWS schrijven over verschillende personen die betrokken waren bij de burgerrechtenbeweging in Amerika, de verhoudingen tussen de Grote drie in de Tweede Wereldoorlog en welke visies ze hielden bij de verschillende conferenties (o.a. conferentie van Jalta). Een andere aanpak kan zijn om de verschillende standpunten tussen president Roosevelt en zijn vrouw Eleanor Roosevelt in kaart te brengen als het gaat om de strijd voor gelijke rechten van African Americans. Of te onderzoeken wat de naoorlogse presidenten van Amerika gedaan hebben voor de positie van de African Americans. Tot slot, kan je verslag ook gaan over minder bekende mensen, bijvoorbeeld de twaalf gekleurde bevrijdingskinderen uit het digitale leesboek.

President Franklin D. Roosevelt

Amerikaanse president van 1933 tot zijn dood in 1945. Hij staat bekend als leider van Amerika tijdens de economische crisis van 1929 en hij loodste de VS tot aan zijn dood door de Tweede Wereldoorlog heen. Wat betreft het verbeteren van de positie van de African Americans was hij terughoudend en bang om zijn steun te verliezen onder conservatieve belangengroepen en blanke kiezers. Bij zijn verkiezing tot president beloofde hij steun aan de positie van de African Americans met als gevolg dat het merendeel van het gekleurde electoraat op hem stemde. De New Deal uit 1933, zijn economisch beleid, om Amerika uit de grote depressie te krijgen, daarin werd ook onderscheid gemaakt tussen wit en zwart. Bij ontslagen waren het vooral de gekleurde

personeelsleden die moesten vertrekken en hun uitkeringen waren ook lager dan die van blanken.

Toch wilde deze president de positie van alle Amerikanen verbeteren al hoopte hij dat dit mogelijk gemaakt zou worden door economisch herstel. Hij verbeterde in 1934 onder druk van de vakbond The Brotherhood of Sleeping Car Porters de arbeidspositie van spoorwegpersoneel. In 1941 kondigde hij onder druk van een protestmars op de hoofdstad de Fair Employment Act af. Het voordeel van deze wet was dat er een einde kwam aan discriminatie in de oorlogsindustrie, maar niet in het leger. Toch was dit voor de burgerrechtenbeweging een belangrijke overwinning.

Ik ben...

Ik ben (naam of functie met twee specifieke kenmerken)

Ik wil (een wens, verlangen)

Ik ga (wat ben je van plan, ga je doen?)

Ik zie (een denkbeeldig beeld van...)

Ik zeg (waar je in geloof of wat je wilt zeggen)

Ik ben (herhaling of herformulering van regel 1 of synoniem of vergelijking)

Ik ben (herhaling of herformulering van regel 1 of synoniem of vergelijking)

Ik hoor (een denkbeeldig geluid...)

Ik voel (een gevoel over iets denkbeeldigs of concreets)

Ik probeer (wat ben je van plan?)

Ik zal (wat je gaat doen om je plan uit te voeren)

Ik ben (herhaling of herformulering van regel 1 of synoniem of vergelijking)

Generaal Dwight Eisenhower

Afkomstig uit Texas was hij tijdens de Tweede Wereldoorlog opperbevelhebber van de geallieerde strijdkrachten in Europa. In die functie moest hij tussen al die landen verschillende belangen zien te overbruggen. Onder zijn leiding ontwikkelt het Amerikaanse leger officieus een negro policy. Het is een ongeschreven beleid, gebaseerd op discriminatie. De Amerikaanse overheid negeert de pesterijen tegen zwarte soldaten, want zij is ervan overtuigd dat de rellen in de VS aangewakkerd worden door de zwarte media. Het beleid voorkomt niet dat van een tiende van de zwarte bevolking een achtste deelneemt aan de troepenmacht. In de praktijk blijven het aantal zwarte officieren beperkt tot legerartsen of aalmoezeniers. Gekleurde soldaten in gevechtseenheden zijn uitgesloten. De militaire politie heeft als taak om de omgangscodes

in het zuiden van de VS te handhaven in bevrijd Europa; de zwarte soldaten en de witte bevolking moeten volstrekt gescheiden blijven.

Na de Slag om de Ardennen is er dringend behoefte aan infanteristen. Roosevelt wil zwarte soldaten van de servicetroepen inzetten om de gaten te vullen, maar hij vreest weerstand bij witte infanteristen. Daarom doet hij een oproep aan blanken en gekleurde vrijwilligers. Vooral zwarte soldaten, ruim 5.000, geven gehoor aan de oproep. Ze moeten wel hun insignes bedekken en hun rang opgeven, die ze pas in 1953 terugkrijgen.

Van 1953 tot 1961 was Eisenhower president van de Verenigde Staten. In een notendop wilde hij de overheidsuitgaven verlagen en een kleine overheid nastreven, want in zijn ogen was de American way of live, waarin witte Amerikanen wonen in de groene buitenwijken en met de auto valt alles te bereiken, de beste manier van leven. Waarom moest de Amerikaanse samenleving veranderen en waarom zou hij zijn presidentschap in gevaar brengen door zich in te zetten voor gelijke rechten. De ontwikkelingen in de Amerikaanse samenleving eisten echter een actievere houding van de president. De uitspraak van het Hoge Gerechtshof in 1954 leidde ertoe dat scheiding tussen wit en zwart in het onderwijs verboden werd en dat noodzaakte de president om in 1957 gekleurde leerlingen onder militaire bescherming deel te laten nemen aan het onderwijs in een overwegend blanke school in Little Rock, Arkansas.

Ik ben...

Ik ben (naam of functie met twee specifieke kenmerken)

Ik wil (een wens, verlangen)

Ik ga (wat ben je van plan, ga je doen?)

Ik zie (een denkbeeldig beeld van...)

Ik zeg (waar je in geloof of wat je wilt zeggen)

Ik ben (herhaling of herformulering van regel 1 of synoniem of vergelijking)

Ik ben (herhaling of herformulering van regel 1 of synoniem of vergelijking)

Ik hoor (een denkbeeldig geluid...)

Ik voel (een gevoel over iets denkbeeldigs of concreets)

Ik probeer (wat ben je van plan?)

Ik zal (wat je gaat doen om je plan uit te voeren)

Ik ben (herhaling of herformulering van regel 1 of synoniem of vergelijking)

Premier Winston Churchill

Wordt na de nasleep van de Duitse inval in Polen in 1939 de oorlogspremier van Groot-Brittannië (GB) en staat aan het hoofd van het Britse Rijk met al haar koloniën en verschillende volkeren. Net als in de Eerste Wereldoorlog zal GB de gekleurde bevolking van haar overzeese bezittingen inzetten in de strijd.

Hoewel het Britse koloniale bestuur ook discriminerend werkt en zeker niet gebaseerd is in Afrika en Azië op zelfbeschikking ontstaan er in GB felle debatten over de komst van het gesegregeerde Amerikaanse leger. De Britten vinden dit nog iets uit de tijd van voor de Amerikaanse burgeroorlog en benadrukken dat ze toen al voor het Noorden waren. Het Noorden vocht voor het behoud van Amerika als een land

en tegen de slavernij, terwijl het Zuiden slavernij wilde behouden. Bij de Britse politieke top en ook bij Churchill heerst er angst dat rassenrellen uit de VS, die er ook tijdens de Tweede Wereldoorlog woeden, overgebracht worden naar Engeland. Alleen staat bij Churchill de komst van de Amerikanen hoger op zijn prioriteitenlijst, want hij heeft lang op de inmenging van de VS in de oorlog gewacht.

Als president Roosevelt de knoop doorhakt en bepaalt dat Amerikaanse troepen gescheiden de Atlantische Oceaan oversteken, de blanken bovendecks en de gekleurde benedendecks, dan voorkomt Churchill dit niet. De zwarten soldaten die in GB aankomen zijn verbaasd en merken dat de rassenscheiding in dat land niet bestaat. Enkel de Amerikaanse blanke soldaten, officieren en militaire politie houden die in ere.

Ik ben...

Ik ben (naam of functie met twee specifieke kenmerken)

Ik wil (een wens, verlangen)

Ik ga (wat ben je van plan, ga je doen?)

Ik zie (een denkbeeldig beeld van...)

Ik zeg (waar je in geloof of wat je wilt zeggen)

Ik ben (herhaling of herformulering van regel 1 of synoniem of vergelijking)

Ik ben (herhaling of herformulering van regel 1 of synoniem of vergelijking)

Ik hoor (een denkbeeldig geluid...)

Ik voel (een gevoel over iets denkbeeldigs of concreets)

Ik probeer (wat ben je van plan?)

Ik zal (wat je gaat doen om je plan uit te voeren)

Ik ben (herhaling of herformulering van regel 1 of synoniem of vergelijking)

Premier Pieter Gerbrandy

Hij vluchtte in mei 1940 met het kabinet en de koninklijke familie naar Engeland en werd daar door koningin Wilhelmina eigenhandig tot premier benoemd. Hierdoor krijg hij de rol van Nederlandse oorlogspremier die ervoor moest zorgen dat Nederland een belangrijke rol speelde bij de geallieerden, want hoe beter de Nederlandse positie werd, hoe gunstiger dat was voor na de oorlog.

Een van zijn taken was om met behulp van Radio Oranje contact te houden met het bezette Nederland. In een van zijn radioberichten op 24 november 1941 verklaarde hij dat: 'de oorlog zal gewonnen worden op golven olie en vrachten bauxiet.' Hij bedoelde hiermee dat de Nederlandse koloniën Suriname en de Nederlandse Antillen een belangrijke rol speelden voor de oorlogsinspanning van de geallieerden. Surinaamse bauxietmijnen

leverden ruim 60 procent van het aluminium dat nodig was voor de VS. De cruciale rol die Curaçao speelde bij de doorvoer van olie tussen Venezuela en de VS was al even onmisbaar.

Radiofragment Gerbrandy

Ik ben...

Ik ben (naam of functie met twee specifieke kenmerken)

Ik wil (een wens, verlangen)

Ik ga (wat ben je van plan, ga je doen?)

Ik zie (een denkbeeldig beeld van...)

Ik zeg (waar je in geloof of wat je wilt zeggen)

Ik ben (herhaling of herformulering van regel 1 of synoniem of vergelijking)

Ik ben (herhaling of herformulering van regel 1 of synoniem of vergelijking)

Ik hoor (een denkbeeldig geluid...)

Ik voel (een gevoel over iets denkbeeldigs of concreets)

Ik probeer (wat ben je van plan?)

Ik zal (wat je gaat doen om je plan uit te voeren)

Ik ben (herhaling of herformulering van regel 1 of synoniem of vergelijking)